

รายการอ้างอิง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กวินทร์ ธรรมนต. การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการคิดโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กที่มีความแตกต่างกันในด้านการอบรมเลี้ยงดูและการยอมรับของกลุ่มเพื่อน.

ปริญาวิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522

กัรติ ศรีวิเชียร. สมมุติฐานที่อยู่เบื้องหลังการเก็บข้อมูล ในการวิจัยเชิงคุณภาพ.

สารพัฒนาหลักสูตร 56(พฤศจิกายน 2529) : 29 - 32.

เกื้อกุล ทาลิทธิ. การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประกิตและบุคลิกภาพของบุคคลจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก.

กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528.

_____ . กรมการพัฒนารวมชนและองค์การยูนิเซฟ. แบบสังเกตพัฒนาการเด็กวัยแรกเกิด - 6ปี.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การอบรมเลี้ยงดูเด็กไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2526.

_____ . การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน. เอกสารการนิเทศการศึกษา, ฉบับที่ 255.
กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศน์ กรมการฝึกหัดครู, 2526.

_____ . การศึกษาสถานการณ์การอบรมในศูนย์เด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศรีเดชา, 2528.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานและสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. คุณภาพ

การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท. รายงานการวิจัย ใน ปัจจัยที่มีอิทธิพล

ต่อคุณภาพการศึกษาประชาชน. กองวิจัยการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษา
แห่งชาติ และสำนักงานวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2531.

คหเศรษฐศาสตร์, สมาคม. พัฒนาการเด็ก. กรุงเทพมหานคร : วิบูลกิจการพิมพ์, 2525.

- ชูจิตต์ พัทธ์ผล. การอบรมเลี้ยงดูเด็กในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมต่ำ ในจังหวัดพระนครและธนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2505.
- จรรยา สุวรรณทัตและคณะ. อิทธิพลทางสังคมต่อพัฒนาการของเด็กที่หมู่บ้านพรานเหมือน ตำบลบ้านขาว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และหมู่บ้านอูเม็ง ตำบลลุมพุก อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513.
- ..... . ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทน์. นวัตกรรมศาสตร์เล่ม 1 : พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- ..... . การสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว. คุรุปริทัศน์ 5 (มิถุนายน 2523) : 52-57.
- แจ่มจันทร์ เกียรติกุล. การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองและวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันและอยู่ในชั้นเรียนของครูที่มีพฤติกรรมทางวาจาและท่าทางแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- ฉวี กาหยี. การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมและความลำบากในการปรับตัวในโรงเรียนของนักเรียนที่มาจากครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.
- ชัยยง พรหมวงศ์. เด็กไทยในอุดมคติ. ใน การพัฒนานวัตกรรมเด็ก. หน้า 426-432. เอกสารการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.
- ชูศรี หลักเพชร. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับความเชื่อมั่นในตนเองและคุณธรรมแห่งพบเมืองดี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2517.
- ดวงแก้ว วัลลภวิสุทธิ. ความคิดเห็นของพ่อแม่เกี่ยวกับอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2517.
- เต็มสิริ บุญยสิงห์. นิชของโทรทัศน์. วารสารขวัญเรือน (ปกหลัง มิถุนายน 2530) : 107-109.
- ทองหล่อ วงษ์อินทร์. ความสัมพันธ์ระหว่างความอยากรู้อยากเห็นกับการคิดหาเหตุผล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- ไทยรัฐ. (16 กันยายน 2531) : 9.

- ธงชัย เฝ้าวรชตนิบุลย์. การศึกษาอาคารประเภทโรงเรียนอนุบาล : ลักษณะ
อิทธิพลสภาพแวดล้อมกายภาพต่อการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ธนพร สมบลธนาท. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นเด็กเล็กที่เล่น
กับเพื่อน ที่เล่นกับแม่ และที่เล่นเอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- นครราชสีมา, สำนักงานจังหวัด. บรรยายสรุปข้อราชการจังหวัดนครราชสีมาปี 2532.
(อัดสำเนา)
- นภาพร ทานัชฉาย. พฤติกรรมในสถานการณ์แก้ปัญหาของแม่และเด็กเล็กในชนบท
ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- นิภา ทองไทย. หลักสูตรการอบรมเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียนสำหรับพ่อแม่ในชุมชนเกษตรกรรม.
วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2525.
- นิภา นิธยาณ. การปรับตัวและบุคลิกภาพจิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต. กรุงเทพมหานคร
: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2530.
- นิรุช เชื้อโชติ. ความคาดหวังของสตรีไทยเกี่ยวกับการพึ่งพาอาศัยบุตร.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- บุญนำ แก้วปิ่นทอง. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและพฤติกรรมทางสังคม
ของนักเรียนปฐมวัย : เปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525.
- บุญเยี่ยม ประกอบแสง. บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเองในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
ก่อนวัยเรียนจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- บางกอกโพสต์ (27 สิงหาคม 2520)
- เบญจา ยอดดำเนิน - อัดติกิจ, บุปผา ศิริรัศมี และวาทีนิ บุญชะลักษ์, บรรณาธิการ.
การศึกษาเชิงคุณภาพ : เทคนิคการวิจัยภาคสนาม. กรุงเทพมหานคร :
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.

- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต. เด็กกับการเล่น. ใน การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก. เอกสารการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ. การศึกษาเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ. รายงานผลการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ประหยัด ทองมาก. พัฒนาการของเด็ก. วารสารแนะแนว 18 (ธันวาคม 2526 - มกราคม 2527) : 14-16.
- ประหยัด ทองมาก. พัฒนาการของเด็กวัยประถมศึกษา. วารสารแนะแนว 18 (เมษายน-พฤษภาคม 2527) : 65-70.
- ประคอง ประสิทธิ์พร. ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในด้านการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของนักเรียน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2519.
- ประชาสงเคราะห์, กรม. เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพมหานคร : กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย, 2523.
- ✓ ปราณฎาปณ์ กัณหเนตร. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2515.
- ปิยรัตน์ วิภาสรมณฑล. การวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมและวิถีการที่พ่อแม่และครูปฏิบัติต่อเด็กปฐมวัยเมื่อเด็กกระทำสิ่งที่ไม่พอใจ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ และคณะ. การละเล่นของเด็กไทยภาคกลาง. รายงานการวิจัยของโครงการเผยแพร่เอกลักษณ์ของไทยฯ กระทรวงศึกษาธิการ. 2522.
- พจน์ จันทรวิระกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างความอยากเห็นทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายในภายนอกตนและความสามารถในการอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- ✱ พรรณี ชุทัย เจนจิต. การสนองความต้องการพื้นฐานของเด็ก. ใน การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก. หน้า 113-188. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2524.
- พระราชันนัทมนี. ส.ค.ส.2530. กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร, 2530.

- นางเนื้ เจียมปัญญาธิ์. พัฒนาการทางด้านอารมณ์. ภาควิชาการพยาบาล อายุรศาสตร์ และจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2522.
- นันนี เจริญสุข. ความคิดเห็นของครูอนุบาลเกี่ยวกับเครื่องเล่นที่จำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- เนื้เนื้ ประจวบจันทน์. การสร้างนิสัยรับผิดชอบในเด็กเล็ก. นิตยสาร กทม. ม.ป.ป. : 27-33.
- ภิกขุ ธงไชย. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี : คติสอนเลี้ยงเด็กแบบไทย ๆ . ครูไทย (มิถุนายน 2527) : 30-31.
- มัญญา ตนะวัฒนา. จิตวิทยาพัฒนาชีวิต. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2526.
- มุกดา ศรีรงค์. ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทยและเด็กจีน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- ลดาวัลย์ กองช่าง. การศึกษาการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์การเล่นวัสดุสามมิติแบบขั้นบันไดและแบบอิสระ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2530.
- ละม้ายมาศ ศรีทนต์และคณะ. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่อการพัฒนาการของเด็ก. รายงานการวิจัยฉบับที่ 9 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2510.
- เลขา ปิยะอิจฉริยะ. ผลของประสบการณ์การเล่นที่มีผลต่อการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย. รายงานการวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วรรณิ วิบูลย์สวัสดิ์ แอนเดอร์สัน. การเล่นของเด็กบ้านกลาง. เอกสารทางวิชาการ หมายเลข 2/017 มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ม.ป.ป.
- วันเพ็ญ หนูประกอบ. ทำไมเด็กจึงดี. วารสารสมาคมจิตแพทย์ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2521) 356-358.
- วันเพ็ญ หนูประกอบ. เด็กดี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้ว, 2529.
- วาสนา โกลิย์วัฒนา. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน : กรณีศึกษาโครงการสอนลูกให้ฉลาดในอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี. รายงานวิจัย กองการเจ้าหน้าที่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.

- วิษิตา บัวเผื่อน. การศึกษาความสนใจในการเล่นเกมการศึกษาของเด็กปฐมวัย โดยมีครูชี้แนะและเล่นด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.
- วิชาการ, กรม. การศึกษาแบบแผนและพฤติกรรมของหญิงไทยชนบท. รายงานการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2521.
- วิเชียร รักการ. วัฒนธรรมและพฤติกรรมของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โอเดียนวโตรี, 2529.
- ศศิธร ไพบูลย์. เด็กเจ้าอารมณ์. วารสารสมาคมนิตแพทย์ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2521) 361-362.
- ศรีสมร ไทวาระ. พฤติกรรมทางอารมณ์ของเด็กเล็กในชนบทตามการรับรู้ของแม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ศุภกุล เกียรติสุนทร. การศึกษาการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนกับพฤติกรรมความช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.
- สมบัติ จันทรวงศ์ และ รังสรรค์ ชนะพรพันธ์. รักเมืองไทย. เล่ม 1. โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2519.
- สมบูรณ์ ทองศิลป์. ความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในด้านการเรียนการสอนกับความล้มเหลวทางการเรียนและความเป็นผู้นำของนักเรียน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2519.
- สमान กำเนิด. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2520.
- สะอาด มะลิกุล. ความกลัวช่วยให้เด็กเติบโต. แม่และเด็ก 10 (มิถุนายน 2530) : 62-65.
- สัมพันธ์ บุญเกิด. ความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กก่อนวัยเรียนในจังหวัดภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2522.
- สุภาวดี จันทวานิช และคณะ. งานวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เซนเตอร์พับลิคเคชั่น, 2525.
- สุภาวดี จันทวานิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. ตำราในโครงการพื้นฐานคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

- สมน อมรวิวัฒน์, ทิศนา แยมมณี, วารี ภิระจิตร, อุดมลักษณ์ กลนิจิตร. การศึกษาเชิงมานุษยวิทยาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย. รายงานการวิจัย ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สุรางค์ X จันทน์เอม. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2523.
- อรทัย X ศรีสันติสุข. โทรทัศน์กับการสร้างสรรค์จินตนาการของเด็ก. วารสารธรรมศาสตร์ 13 (ธันวาคม 2527) : 98 - 105.
- อัจฉรา เปรมเป็รื่องเวส. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว ความเกรงใจและการพึ่งตนเอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- อุทุมพร จามรมาและคณะ. การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทย. รายงานการวิจัย ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- อุษณีย์ / คกรินทร์. พฤติกรรมทางสังคมของเด็กเล็กในชนบทตามการรับรู้ของแม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- อำไพ สุจริตกุลและคณะ. การพัฒนาหลักการและวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย. รายงานการวิจัย ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- อำไพ / อินฟ้าแสง และ สมพร บัวทอง. ความกลัวของเด็กไทย. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 6 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับค้นคว้าเรื่องเด็ก กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2509.

ภาษาอังกฤษ

- Ainsworth, Marry D. Patterns of Attachment Behavior show by the infant in Interaction with His Mother. In Child Development and Behavior, pp. 218-220. Edi by Freda Rebeisky and Lynn Dorman. New York : Alfred A. Knofit, 1970.
- Baldwin, A.L. Socialization and the Parent-Child Relationship. Child Development. 19 (1948) : 127-136.

- Bandure, A. and Walters, R.H. Adolescent Agression. New York :
Ronald Press, 1959.
- Becker, W.C. Consequences of Different Kinds of Parental Discipline.
In Review of Child Development Research. Vol. 1 New York :
Russell Sage Foundation, 1964.
- Bijou, Sindney W. Century Psychology Series : Child Development ; The
Basic Stage of Eariy Childhood. N.J. : Prentice - Hall, 1976.
- Bogdan, R.C and Biklen, S.K. Qualitative Research for Education.
Boston : Allyn and Baccen, 1982.
- Breckenridge, Marian E., and Vincent, Lee E. Child Development :
Physical and Psychological Growth Through the School Years.
2d ed. Philadelphia ; W.B. Saunders Co., 1949.
- Cohen, Leslie J., and Campos, Joseph J. Father Mother
and Stanger as Elicitrns of Attachmont Behaviers in Infancy.
Developmental Psychology 10 (January 1974) : 146-154.
- Collins, Barry B., and Ashmoer, Richard D. Social Psychology.
California : Addison Wesley Publishing Co., 1970.
- Enders, A.C. A Study of the Laughter of the Preschool Child in the
Merill - Palmer Nersery School. In Papers of the Michigan
Academy of Science, Arts, and Letters B (1927) : 341-356.
- English, Horace B., and English AVA. Champney. A Comprehensive
Dictionary of Psychological and Psychoanalvtical Terms.
New Yoek : David McKay co., 1958.
- Erikon, E.H. Childhood and Society. 2 nd. New York : Norton, 1963
- Fawl, C.L. Distrubances Experienced by Children in Their Natural
Habits. In The stream of Behavior. New York : Appleton
Century - Grofts, 1963 : 99-126.
- Feshbach, S. The Function of Aggression and the Regulation of
Aggression Drive. Psychological Review 2 (1964) : 257-272

- Freud, S. Civilization and Its Discontents. London : Hogart Press, 1930.
- Freud, S. An Outline of Psychoanalysis. New york : W.W. Norton Co., 1949.
- Freud, S. An Outline of Psychoanalysis. New York : Hill Book Co., 1959.
- Gesell. Arnold and Ilg. Frances L. Child Developmant. New York : Harper and Brothers Pubblishers, 1949.
- Greenberg. P. J. Competition in Children : An Experimental Study. In American Journal of psychology 44 (1932) : 221-299.
- Hartub cited in Robert L. Watson and Henry Clay Lindgren. Psychology of the Child. 3d ed. New York : John Wiley and Sons, 1973.
- Hurlock, Elizabeth B. Child Development. 4th ed . NewYork : McGraw-Hill Book Co., 1964.
- Hurlock, Elizabeth B. Child Development. 5th ed . NewYork : McGraw-Hill Book Co., 1972.
- Hurlock, Elizabeth B. Child Development. 6th ed . NewYork : McGraw-Hill Book Co., 1978.
- Jersild, T. Aruthur. Child Psychology. 6th ed. Engleweed Cliffs, M.J. : Prentices - Hall, 1968.
- James Walters. Doris Pierce and Lucille Dahms. Affectional and Aggessive Behavior of preschool Children. Child Deveopment 28 (March 1957) : 15-16
- King, Johnanna P. Curiosity in Young Children. In Dissertation Abstract 29 (1969) : 3468-B.
- Kohlberg, L. Stage and Sequence : The cognitive developmental approach to socialization. In D.A. Gosli (Ed), Hand book of socialization Theory and research. Chicago : Rand McNally, 1969.

- Lester D. Criw and Alice Criw. Understanding Our Behavior, The Psychology of Personal and Social Adjustment. New York : Brooklyn College, 1956.
- Munsinger, Harry. Fundamental of Child Development. 2nd ed. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1975.
- Murphy cited in Marian E. Breckenridge and Lee E. Vincent, Child Development : Physical and Psychological Growth through the School Years. p. 378.
- Mussen, Conger and Kagan. Child Development and Personality. 3rd ed. New York : Harper and Row Publishers, 1969.
- Mussen, Paul. Conger, John J ; and Kagan, Jerome. Child Development and Personality. 3d ed. New York : Harper and Row, 1956.
- Page, G. Terry and Thomas, J.B. with Marshall, A.R. International Dictionary of Education. Nichols Publishing company, 1977.
- Pick, Lotte Levy. An Exploratory Study of Curicuity in Young Children. In Dissertation Abstract 34 (May, 1974) : 7053-A.
- Rosenthal, M.J. The Syndrome of the Inconsistent Mother. American Journal of Orthopsychiatry 32 (1956) : 637-644.
- Sears, P.S., Doll Play Aggression in Normal Young Children : Influence of sex, age, sibling status, Father's absence. In Psychological monographs 65 (1951).
- Sears, R. and others. Patterns of child Development. Ehamston, Illinois : Row, Peterson, 1957.
- Sears, R.R., Maccoby, E.E., and Levin, H. Patterns of Child Rearing. New York : Harper and Row. 1957.
- Smart, Mollie S., and Smart, Russell C. Children Development and Relationships. 2d ed. New York : Macmillan Co., 1972.
- Weiner, Irving E. and Elkind David. Child Development : A Core Approach. New York : John Wiley and Sons, 1972.

ภาคผนวก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ค 1. แนวคำถามพฤติกรรมทางอารมณ์และสังคม

ตอนที่ 1 พฤติกรรมทางอารมณ์

1. อารมณ์โกรธ

1.1 เด็กแสดงอารมณ์โกรธบ้างหรือไม่และมีสาเหตุเนื่องจากอะไร

1.2 เวลาเด็กโกรธเด็กแสดงพฤติกรรมอย่างไร

1.2.1 แสดงกิริยารุนแรง เช่น กระตืบเท้า ร้องไห้ ลงนอนดิ้น
ตรงเข้าทำร้ายผู้อื่นที่ทำให้โกรธ อื่น ๆ

1.2.2 แสดงอาการหงุดหงิดหรืออึดอัด เช่น แสดงออกทางสีหน้าหรือ
ประชดประชัน

1.2.3 เงียบเฉยหรือแยกตัวเองออกต่างหาก เช่น แอบไปนั่งอยู่ตาม
ลำพังหนีสถานการณ์หรือบุคคลที่ทำให้โกรธ

1.3 เมื่อเด็กแสดงอารมณ์โกรธ ผู้ใหญ่ปฏิบัติต่อเด็กอย่างไร เพราะอะไร

2. อารมณ์คับข้องใจ

2.1 เด็กแสดงความคับข้องใจเมื่อไม่ได้สิ่งที่ต้องการ หรือไม่ได้ทำในสิ่งที่อยาก
ทำมาก ๆ บ้างหรือไม่และมีสาเหตุเนื่องจากอะไร

2.2 เมื่อเด็กไม่ได้สิ่งที่ต้องการหรือไม่ได้ทำในสิ่งที่อยากทำมาก ๆ เด็กแสดง
พฤติกรรมอย่างไร

2.2.1 แสดงกิริยารุนแรงออกมา เช่น กระตืบเท้า ลงนอนดิ้น

กรีดเสียงร้องไห้

2.2.2 แสดงอาการหงุดหงิดหรืออึดอัด เช่น ร้องไห้แง แสดงสีหน้า
ไม่พอใจ อื่น ๆ

2.2.3 แสดงอาการเจ็บแสบหรือแยกตัวเอง เช่น แอบไปนั่งซุกตัวตาม
ลำพัง แอบร้องไห้คนเดียว

2.3 เมื่อเด็กแสดงความคับข้องใจ ผู้ใหญ่ปฏิบัติต่อเด็กอย่างไร เพราะอะไร

3. อารมณ์กลัว

3.1 เด็กแสดงอารมณ์กลัวบ้างหรือไม่และมีสาเหตุเนื่องจากอะไร

3.2 เวลาเด็กกลัวเด็กแสดงพฤติกรรมอย่างไร

3.2.1 แสดงกิริยารุนแรงออกมา เช่น ตัวสั่นเทา กรีดเสียงร้องไห้
วีน อื่น ๆ

3.2.2 แสดงอาการหงุดหงิดหรืออึดอัด เช่น ร้องไห้แง ติดแม่ อื่น ๆ

3.2.3 แสดงอาการเจ็บแสบหรือแยกตัวเองออกต่างหาก เช่น แอบไป
นั่งซุกตัวอยู่หลังตู้หรือซุกตัวอยู่ตามลำพัง อื่น ๆ

3.3 เมื่อเด็กกลัว ผู้ใหญ่ปฏิบัติต่อเด็กอย่างไร เพราะอะไร

4. อารมณ์อิจฉาและริษยา

4.1 เด็กแสดงความไม่พอใจเพื่อน ๆ หรือพี่น้องซึ่งมีข้าวของต่าง ๆ ซึ่งตน
ไม่มีบ้างหรือไม่ และมีสาเหตุเนื่องจากอะไร

4.2 เมื่อเด็กไม่พอใจเพื่อนหรือพี่น้อง ซึ่งมีเสื้อผ้า ของเล่น ฯลฯ ซึ่งตนไม่
มี เด็กแสดงพฤติกรรมอย่างไร

4.2.1 แสดงกิริยารุนแรงออกมา เช่น ร้องไห้ กระทบเท้า
ลงนอนดิ้น อื่น ๆ

4.2.2 แสดงอาการหงุดหงิดหรืออึดอัด เช่น ดุนิ้วมือ ร้องไห้แง
ไม่ยอมกินอาหาร อื่น ๆ

4.2.3 เด็กแสดงอาการเจ็บแสบ หรือแยกตัวเองออกต่างหาก

เช่น แอบซุกตัวตามลำพัง แอบร้องไห้คนเดียวบ้างหรือไม่

4.3 เมื่อเด็กแสดงความไม่พอใจ ผู้ใหญ่ปฏิบัติตนเช่นไร เพราะอะไร

4.4 เด็กแสดงความไม่พอใจ ถ้าพ่อแม่หรือคนใกล้ชิดแสดงความรู้สึกรัก เอาใจใส่ พี่หรือน้องหรือคนอื่น ๆ มากกว่าบ้างหรือไม่และมีสาเหตุจากอะไร

4.5 ถ้าเด็กมีความรู้สึกไม่อยากเห็นแม่หรือน้องหรือคนใกล้ชิดแสดงความรักต่อคนอื่น เด็กแสดงพฤติกรรมอย่างไร

4.5.1 แสดงกิริยารุนแรงออกมา เช่น ทูตตี หยิก ก้าวร้าวด้วยคำพูดอย่างรุนแรง

4.5.2 แสดงอาการหงุดหงิดหรืออึดอัด เช่น แสดงสีหน้าไม่พอใจ แสดงความเกลียดชัง แสร้งทำไม่สบายหรือมีการไม่สบายจริง ๆ ร้องไห้แง ไม่ยอมรับประทานอาหาร

4.6 เมื่อเด็กแสดงความรู้สึกไม่พอใจ ไม่ต้องการให้แม่แสดงความรักเด็กผู้อื่น ผู้ใหญ่ปฏิบัติอย่างไร เพราะอะไร

5. อารมณ์อยากหรืออยากเห็น

5.1 เด็กแสดงความอยากหรืออยากเห็นบ้างหรือไม่ และมีสาเหตุเนื่องจากอะไร

5.2 เมื่อเด็กมีความอยากหรืออยากเห็น เด็กมีวิธีแสดงออกอย่างไร

5.2.1 แสดงกิริยาสนใจออกมา เช่น

- 1) สำหรับสิ่งต่าง ๆ ด้วยการจับ การลูบคลำ เป็นต้น
- 2) ชักถาม
- 3) อื่น ๆ

5.2.2 แสดงอาการหงุดหงิดหรืออึดอัด เช่น

- 1) แสดงสีหน้าหงุดหงิด คิ้วมวด ปากเปิดกว้าง
- 2) แสดงอาการครี้งกลั้วครี้งกล้ำที่จะสำรวจ
- 3) อื่น ๆ

5.2.3 เจียบเฉยหรือแยกตัวเองออกต่างหาก

- 1) แอบไปซุกอยู่ตามลำพัง

2) อ่านหนังสือ ดูรูปภาพต่าง ๆ

3) อื่น ๆ

5.3 เมื่อเด็กแสดงความอยากรู้อยากเห็น ผู้ใหญ่ปฏิบัติอย่างไรและเหตุใด จึงปฏิบัติอย่างนั้น

6. อารมณ์สนุกสนานร่าเริง

6.1 เด็กแสดงความรัก ร่าเริง แจ่มใสบ้างหรือไม่และมีสาเหตุเนื่องจากอะไร

6.2 เมื่อเด็กมีความสุข ความพอใจ เด็กมีพฤติกรรมอย่างไร

6.3 เมื่อเด็กมีอารมณ์สนุกสนานร่าเริง ผู้ใหญ่ปฏิบัติอย่างไร เพราะอะไร

7. ความรัก

7.1 เด็กแสดงความรัก ความห่วงใยต่อพ่อ แม่หรือคนใกล้ชิดบ้างหรือไม่และมีสาเหตุเนื่องจากอะไร

7.2 เมื่อเด็กมีอารมณ์รัก เด็กแสดงพฤติกรรมอย่างไรบ้าง เช่น

7.2.1 ด้วยการใช้คำพูดอ่อนหวาน

7.2.2 แสดงออกด้วยท่าทาง เช่น พ่อใจจะอยู่ใกล้ คอยช่วยเหลือ โอบกอด เป็นต้น

7.2.3 อื่น ๆ

7.3 เมื่อเด็กแสดงความรักต่อ พ่อ แม่ หรือคนใกล้ชิด ผู้ใหญ่ปฏิบัติเช่นไรต่อเด็ก เพราะอะไร

ตอนที่ 2 พฤติกรรมทางสังคม

1. การเป็นที่ยอมรับของสังคม

1.1 เด็กมีการเข้ากลุ่มกับเพื่อน (หรือพี่น้อง) บ้างหรือไม่

1.2 เมื่อเด็กเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อน ๆ เด็กจะกระทำอย่างไร

1.3 ผู้ใหญ่ได้ฝึกให้เด็กได้เข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนหรือไม่อย่างไรบ้างและมีสาเหตุจากอะไร

2. ความเป็นผู้นำ

2.1 เด็กแสดงตัวเป็นผู้นำกลุ่มขณะที่อยู่รวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ บ้างหรือไม่

2.2 เด็กแสดงกิริยาอย่างไร

2.3 ผู้ใหญ่มีการจัดกิจกรรมหรือฝึกให้เด็กเป็นผู้นำบ้างหรือไม่ อย่างไร และเพราะอะไร

3. การเป็นผู้ตาม

3.1 เด็กมีการยอมทำตามขณะที่เล่นรวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ บ้างหรือไม่และมักจะยอมทำตามใคร

3.2 เมื่อพี่น้องหรือเพื่อน ๆ ในกลุ่มบอกให้เด็กทำตามที่เขาบอก เด็กจะกระทำอย่างไร เพราะอะไร

4. การเลียนแบบ

4.1 เด็กมีพฤติกรรมตามแบบผู้ใหญ่ พี่ น้อง เพื่อน ๆ บ้างหรือไม่ และมักชอบเลียนแบบใคร

4.2 เด็กมักชอบประพฤติตามแบบอะไรบ้าง เช่น

4.2.1 เลียนแบบท่าทาง

4.2.2 เลียนแบบคำพูด

4.2.3 อื่น ๆ

4.3 เมื่อเด็กประพฤติเลียนแบบ ผู้ใหญ่ปฏิบัติอย่างไรต่อเด็ก เพราะอะไร

5. การร่วมมือ

- 5.1 เด็กได้เข้ามามีส่วนช่วยในการทำงานอย่างไรบ้างหรือไม่
- 5.2 เด็กแสดงร่วมมืออย่างไร
- 5.3 ผู้ใหญ่ได้ฝึกให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ บ้างหรือไม่
อย่างไร

6. การมีน้ำใจ

- 6.1 เมื่อเด็กมีขนมหรือของเล่นหลายชิ้น เด็กได้แบ่งขนมหรือของเล่นให้พี่น้องหรือเพื่อนบ้างหรือไม่ และมีสาเหตุเนื่องจากอะไร
- 6.2 การมีน้ำใจ เด็กแสดงออกอย่างไร
- 6.3 ผู้ใหญ่จัดกิจกรรมหรือฝึกให้เด็กเป็นคนมีน้ำใจบ้างหรือไม่อย่างไร

7. ความเห็นอกเห็นใจ

- 7.1 เด็กแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นบ้างหรือไม่และมักจะแสดงกับใคร
- 7.2 เด็กแสดงอาการเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอย่างไร

8. ความเกรงใจ

- 8.1 เด็กแสดงความไม่ยอภาคให้มีผู้อื่นรู้สึกลำบากเดือดร้อนรำคาญในบ้างหรือไม่ และแสดงอย่างไร กับบุคคลใด เด็กแสดงพฤติกรรมนี้เนื่องจากสาเหตุใด
- 8.2 เมื่อเด็กแสดงความเกรงใจ ผู้ใหญ่ปฏิบัติอย่างไรกับเด็ก เพราะเหตุใด

9. การฟังผู้อื่น

- 9.1 เด็กมีการแสดงความช่วยเหลือจากผู้อื่นบ้างหรือไม่ และมักจะขอความช่วยเหลือจากใคร

- 9.2 เด็กมีการแสดงท่าทางในการฟังผู้อื่นอย่างไร
- 9.3 ผู้ใหญ่หรือบุคคลที่เด็กขอความช่วยเหลือมีการตอบสนองต่อเด็กอย่างไร

10. การติดบุคคล

- 10.1 เด็กแสดงการติดบุคคล เช่น ร้องไห้เมื่อผู้ใหญ่ออกจากบ้านบ้างหรือไม่ และมีสาเหตุเนื่องจากอะไร
- 10.2 แสดงกิริยาอย่างไรที่แสดงว่าติดบุคคล เช่น
  - 10.2.1 วิ่งไปกอดรัดให้แม่อุ่น
  - 10.2.2 ร้องให้ตาม
  - 10.2.3 มองตามแล้วเล่นต่อไป
  - 10.2.4 อื่น ๆ
- 10.3 เมื่อเด็กแสดงการติดบุคคล ผู้ใหญ่ปฏิบัติอย่างไรต่อเด็ก เพราะอะไร

11. การแข่งขันชิงดี

- 11.1 เด็กพยายามทำตัวให้เป็นหนึ่งหรือทำเด่นในหมู่เพื่อนหรือเพื่อน ๆ เมื่อเล่นรวมกลุ่มบ้างหรือไม่และมักชอบแข่งกับใคร
- 11.2 เด็กมักแสดงการเป็นหนึ่งหรือทำให้เด่นอย่างไรบ้างและเพราะอะไร เช่น
  - 11.2.1 คุยโอ้อวด
  - 11.2.2 พยายามทำส่วนของตัวให้ดีกว่า เด่นกว่าเพื่อน ๆ
  - 11.2.3 อื่น ๆ

12. การแบ่งเพศ

- 12.1 เด็กเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างเพศหญิงกับเพศชายบ้างหรือไม่ และมีการแสดงพฤติกรรมอย่างไรในเรื่องการแบ่งเพศ
- 12.2 ผู้ใหญ่มีการบอกกล่าวหรือนำเด็กในเรื่องเพศบ้างหรือไม่ อย่างไร และเพราะอะไร

13. การต่อต้าน

- 13.1 เด็กแสดงพฤติกรรมต่อต้าน เช่น ขัดขืน ละเลยหรือไม่ เชื่อฟัง คำสั่งสอนบ้างหรือไม่และมีสาเหตุเนื่องจากอะไร
- 13.2 เมื่อเด็กมีการต่อต้านเด็กแสดงกิริยาอย่างไร
  - 13.2.1 นั่งเฉยไม่สนใจคำสั่ง
  - 13.2.2 เดินหนี
  - 13.2.3 แสดงความไม่พอใจ (ตีแม่ หน้าบึ้ง)
- 13.3 เมื่อเด็กแสดงการต่อต้าน ขัดขืน ผู้ใหญ่ปฏิบัติอย่างไรต่อเด็กเพราะอะไร

14. ความก้าวร้าว

- 14.1 เด็กมีการรังแกผู้อื่นหรือสิ่งอื่นบ้างหรือไม่และมีสาเหตุเนื่องจากอะไร
- 14.2 เด็กแสดงอย่างไรบ้างในการรังแกผู้อื่น
  - 14.2.1 ทางร่างกาย (ตี เตะ ต่อย หยิก กัด เขกหัว)
  - 14.2.2 ทางคำพูด (ด่า ขู่)
  - 14.2.3 ทางการทำลายสิ่งของ (ขว้าง ปา ทบ)
  - 14.2.4 อื่น ๆ
- 14.3 เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้ใหญ่ปฏิบัติอย่างไรและเพราะอะไร

15. การทะเลาะวิวาท

- 15.1 เมื่อมีใครมาขู่ให้โกรธ เด็กมีการตอบโต้บ้างหรือไม่
- 15.2 เมื่อเด็กมีการทะเลาะวิวาท เด็กแสดงอาการอย่างไร เช่น
  - 15.2.1 ใช้กำลังเข้าต่อสู้
  - 15.2.2 มีการกล่าววาจาอย่างรุนแรง
  - 15.2.3 ร้องไห้
  - 15.2.4 เงียบเฉย
  - 15.2.5 อื่น ๆ
- 15.3 เมื่อเด็กทะเลาะวิวาทผู้ใหญ่ปฏิบัติอย่างไร และเพราะอะไรจึงปฏิบัติเช่นนั้น

ค 2. แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม

วิธีสำรวจ   ( ) สังเกต   ( ) สอบถาม

พฤติกรรมของ ต.ช. ต.ญ. .... ลำดับที่.....

วัน.....เวลา.....สถานที่.....

มีบุคคลร่วมอยู่ในสถานการณ์นี้คือใครบ้าง

สภาพสิ่งแวดล้อมในขณะนั้น

ลักษณะพฤติกรรมที่เกิดขึ้น (เขากำลังทำอะไรกันอยู่)

บันทึกพฤติกรรมและเหตุการณ์ที่สังเกตได้

บันทึกข้อมูล	ดัชนี
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

ค 4. แบบสำรวจชุมชน

หมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....สำรวจวันที่.....

ลักษณะหมู่บ้าน

- ( ) ชุมชนหนาแน่น ( ) ชุมชนกระจาย
( ) ชาวบ้านต่างคนต่างอยู่ ( ) ชาวบ้านเป็นวงศาคุณาญาติ
ระยะทางห่างจากตัวเมือง.....กิโลเมตร
เส้นทางคมนาคม.....
ลักษณะพื้นที่.....
ลักษณะดินฟ้าอากาศ.....

ลักษณะประชากร

วิธีสำรวจ

- ( ) ศึกษาจากเอกสาร
( ) โดยการตรวจนับ
( ) สอบสัมภาษณ์
( ) สังเกต

ด้านปริมาณ

จำนวนประชากรในหมู่บ้าน	.....คน
จำนวนคนในครอบครัวโดยเฉลี่ย	.....คน
จำนวนเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุประมาณ 12 ขวบ ทั้งหมู่บ้าน	.....คน
จำนวนเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 6 ขวบ	.....คน
จำนวนเด็กอายุ 6 ขวบ ขึ้นไปถึงอายุ 12 ขวบ	.....คน
จำนวนเด็กในครอบครัวโดยเฉลี่ย	.....คน
จำนวนผู้หญิงตั้งครรภ์ในหมู่บ้าน	.....คน
จำนวนคนชรา (ปู่ ย่า ตา ยาย ในหมู่บ้าน)	.....คน
จำนวนผู้ใหญ่ (อายุตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไป ไม่รวมคนชรา)	ผู้ชาย .....คน
	ผู้หญิง .....คน

ด้านสภาพทั่วไป

ภาษาที่ใช้พูด.....

ศาสนาที่คนส่วนใหญ่นับถือ.....

คนกลุ่มน้อยที่พูดภาษาต่างกัน.....

คนกลุ่มน้อยที่นับถือศาสนาต่างกัน.....

ลักษณะการอพยพย้ายถิ่น ( ) ออกจากหมู่บ้าน .....คน

(นับถึงวันที่.....) ( ) กลับเข้าหมู่บ้าน .....คน

ลักษณะการทำมาหากิน

วิธีสำรวจ

( ) ศึกษาจากเอกสาร

( ) สอบถามและสัมภาษณ์

( ) สังเกต

อาชีพหลักของชาวบ้าน

_____

อาชีพอื่น ๆ ของชาวบ้าน

_____

ทรัพยากรธรรมชาติและเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำมาหากิน

_____

หน่วยงานของรัฐที่ช่วยเหลือ

_____

ปัญหาการทำมาหากิน

_____

รายได้ต่อคนต่อปี (รายได้สุทธิที่หักรายจ่ายแล้ว)

_____

ลักษณะทางสังคมเศรษฐกิจ

วิธีสำรวจ

- ( ) ศึกษาจากเอกสาร
- ( ) สอบถามและสัมภาษณ์
- ( ) สังเกต

องค์กรในชุมชน

การบริหารและปกครองในหมู่บ้าน

ผู้นำชุมชน

สถาบันในหมู่บ้าน

บริการสาธารณสุขภาค

การรวมกลุ่มของชาวบ้าน

แรงงานในครอบครัว

พฤติกรรมทางอาชญากรรมและอบายมุข

พฤติกรรมทางศาสนาและจริยธรรม

ค่านิยม

สภาพของบ้าน

ลักษณะของบ้าน

☐ บ้านเดี่ยว	☐ อยู่รวมกันหลายหลังติดต่อกัน	
☐ มีบริเวณบ้าน	☐ มีรั้วรอบขอบชิด	
☐ เป็นบ้านของตนเอง	☐ อาศัยผู้อื่นอยู่	☐ เช่าอยู่
☐ บ้านไม้	☐ หลังคาสังกะสี	
☐ กระท่อมไม้ไผ่		

จำนวนห้อง.....ห้อง

ลักษณะการใช้ห้อง.....

วิธีการแบ่ง-กันห้อง.....

ลักษณะห้องครัวและห้องน้ำ.....

เครื่องใช้ในบ้าน.....

การกำจัดขยะ.....

การใช้น้ำ-ไฟ.....

การครอบครอง

☐ วิทยุ	☐ โทรทัศน์
☐ จักรยาน	☐ จักรยานยนต์
☐ เกวียน	☐ รถอีแต๋น
☐ รถยนต์	

ลักษณะบริเวณบ้าน.....

ค 6. แบบสังเกตโรงเรียนและชั้นเด็กเล็ก

1. ลักษณะทางกายภาพ

1.1 ที่ตั้ง

- ( ) บริเวณวัด
- ( ) บริเวณโรงเรียนประถมศึกษา
- ( ) ในชุมชน (ตั้งเป็นเอกเทศ)
- ( ) อื่น ๆ _____

1.2 ภูมิประเทศ

- ( ) อยู่บนภูเขา เนินเขา หรือใกล้ภูเขา
- ( ) อยู่ริมสวน ไร่ ท่งนา
- ( ) อยู่ติดถนนใหญ่ หรือทางคมนาคมในหมู่บ้าน
- ( ) อื่น ๆ _____

1.3 ลักษณะภูมิประเทศ

- ( ) อุดมสมบูรณ์
- ( ) ปานกลาง
- ( ) แห้งแล้ง

1.4 อาคารสถานที่

- ( ) ชั้นเดียว มีจำนวน _____ ห้อง
- ( ) สองชั้น มีจำนวน _____ ห้อง
- ( ) อื่น ๆ _____

1.5 บริเวณ

- ( ) มีต้นไม้ ดอกไม้ รั้วรื่นสวยงาม
- ( ) มีสระหรือบ่อน้ำ
- ( ) มีสนามเด็กเล่น

1.6 การจัดสภาพแวดล้อม

1.6.1 สภาพแวดล้อมภายในอาคาร

- โต๊ะ เก้าอี้ ที่เหมาะกับวัยเด็ก
- พื้นห้องสะอาด จัดอุปกรณ์เรียบร้อย
- จัดมุมบ้าน
- จัดมุมหนังสือ
- จัดมุมศิลปะ
- จัดมุมพยาบาล
- จัดมุมวิทยาศาสตร์
- อื่น ๆ _____

1.6.2 สภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร

- จัดสวนหย่อมหรือเกษตร
- มีลานกว้าง
- มีสระน้ำ
- มีรังสัตว์หรือปล่อยสัตว์เลี้ยง

1.7 เครื่องเล่นและสื่อส่งเสริมพัฒนาการ

1.7.1 เครื่องเล่นกลางแจ้ง

- ชิงช้า
- ม้าหมุน
- ราวป็นปาย
- ของเล่นอื่น ๆ ระบุ _____

1.7.2 เครื่องเล่นในร่ม

- เมล็ดผลไม้ ก้อนหิน
- รูปต่อ
- อื่น ๆ ระบุ _____

1.8 สื่อการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรม โปรครระบุ

---

2. การสังเกตในห้องเรียน

ก. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็ก

	พบ	พบน้อย	พบมาก	รายละเอียด
	1	2	3	
1. การแสดงความรักและ ความสนใจ เช่นการสัมผัส ยิ้ม พูดคุย	( )	( )	( )	_____
				_____
				_____
2. การตอบสนองต่อเด็ก เช่น ตอบคำถาม ฟัง ให้ความช่วยเหลือ	( )	( )	( )	_____
				_____
				_____
3. การคุยด้วยท่าทาง เป็นมิตร	( )	( )	( )	_____
				_____
4. การส่งเสริมให้เด็ก ช่วยเหลือตนเองเมื่อเด็กพร้อม เช่น แต่งตัว เข้าห้องน้ำ ทานอาหารเอง	( )	( )	( )	_____
				_____
				_____
				_____

5.	เด็กได้รับการส่งเสริมให้ แสดงออกหรือแก้ปัญหา โดยไม่ใช้กำลังหรือบังคับ	( )	( )	( )	_____
					_____
					_____
6.	การส่งเสริมให้เด็ก ช่วยเหลือร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	( )	( )	( )	_____
					_____
					_____

ข. การเรียนการสอน

	พบ	พบน้อย	พบมาก	รายละเอียด	
	1	2	3		
1.	กิจกรรมลักษณะต่าง ๆ	( )	( )	( )	_____
	ให้เด็กนั่งอย่างหลากหลาย	( )	( )	( )	_____
	(ยก ด.ย. ในรายละเอียดด้วย)				_____
2.	กิจกรรมส่งเสริมความคิดริเริ่ม	( )	( )	( )	_____
	สร้างสรรค์ เช่น กิจกรรม	( )	( )	( )	_____
	ทางศิลปะ ดนตรี	( )	( )	( )	_____
3.	ให้โอกาสเด็กเลือกทำ	( )	( )	( )	_____
	กิจกรรมด้วยตนเอง	( )	( )	( )	_____
4.	มีตารางกิจกรรมและ	( )	( )	( )	_____
	กิจวัตรประจำวันสำหรับ	( )	( )	( )	_____
	เด็กทุกวัน	( )	( )	( )	_____

ค.7/2 ตารางกำหนดเวลา

การสังเกตพฤติกรรมเด็ก เมื่อเข้าโรงเรียนแล้ว ทั้งที่ชานและที่โรงเรียน ช่วงเดือน พฤษภาคม 2532

เวลา	วัน	วันหยุด								วันหยุด								วันหยุด								วันหยุด			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
เด็กลาตบที่																													
6.00-9.00 น.	10	9	8	7			6	5	4	3	2			1	10	9	8			7	6	5	4	3			2	1	
9.00-16.00 น.	1	6	1	6			1	6	1	6	1			6	1	6	1			6	1	6	1	6			1	6	
	5	10	5	10			5	10	5	10	5			10	5	10	5			10	5	10	5	10			5	10	
17.00-19.00 น.	1	3	5	7			9	2	4	6	8			10	1	3	5			7	9	2	4	6			8	10	
19.00-21.00 น.	2	4	6	8			10	1	3	5	7			9	2	4	6			8	10	1	3	5			7	9	

หมายเหตุ วันหยุด จะสังเกตพฤติกรรมเด็กที่ชานตามช่วงเวลาในเดือนเมษายน

สรุปเวลาสังเกต ที่ชาน 13 ครั้ง/คน/เดือน

ที่โรงเรียน 10 ครั้ง/คน/เดือน

ค.7/3 ตารางกำหนดเวลา

การสังเกตพฤติกรรมเด็ก เพื่อดูพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง ในช่วงเดือน ตุลาคม - พฤศจิกายน 2532

เวลา	วัน	วันหยุด					วันหยุด					วันหยุด					วันหยุด															
		16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	18	
		เด็กลาตบที่																														
6.00-9.00 น.		10	9	8	7	6				5	4	3	2			1	10	9	8	7			6	5	4	3	2					1
9.00-16.00 น.		1	6	1	6	1				6	1	6	1			6	1	6	1	6			1	6	1	6	1					6
		5	10	5	10	5				10	5	10	5			10	5	10	5	10			5	10	5	10	5					10
17.00-19.00 น.		1	3	5	7	9				2	4	6	8			10	1	3	5	7			9	2	4	6	8					10
19.00-21.00 น.		2	4	6	8	10				1	3	5	7			9	2	4	6	8			10	1	3	5	7					9

หมายเหตุ วันหยุด จะสังเกตพฤติกรรมเด็กที่อ่านตามช่วงเวลาในเดือนเมษายน

สรุปเวลาสังเกต ที่อ่าน 13 ครั้ง/คน/เดือน

ที่โรงเรียน 10 ครั้ง/คน/เดือน

ภาคผนวก ข

รูปภาพลักษณะการเล่นที่เสริมสร้างพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมของเด็ก
เมื่ออยู่ที่บ้านและที่โรงเรียน

การเล่นกับเศษวัสดุ

การออกไปเที่ยวเล่นนอกหมู่บ้าน

การรวมกลุ่มกันเล่นสมมติ (การแสดงลิเก) เมื่ออยู่ที่บ้าน

การเล่นสมมติเมื่ออยู่ที่โรงเรียน

ลักษณะการเล่นในชั้นเรียนและบริเวณโรงเรียน

ประวัติผู้เขียน

นางสาวระพีวรรณ คล้ายแดง เกิดวันที่ 22 มกราคม 2507 ที่อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2528 เข้ารับบรรจุเป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เมื่อปี พ.ศ. 2529 ต่อจากนั้นจึงลาศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2531 ในขณะที่ศึกษาอยู่นี้ ได้รับทุนอุดหนุนจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยวิจัยของโครงการ " การศึกษาเชิงมานุษยวิทยาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย " เป็นเวลา 2 ปีการศึกษา ปัจจุบันยังคงรับราชการครูที่โรงเรียนและสังกัดเดิม